

V zagovor.

Sicer ni je jako malo mar, kaj misli o meni in o mojem delovanju ta ali oni, kako me sodi svet, javnost. Jaz imam svojo vest in svoje predstojnike. Dokler sta ta dva z menoj zadovoljna, pa je dobro. Svet pa danes rad hozana kliče, jutri — križaj ga. Enako je s časniki. Vendar mojemu stanu in moji službi sem dolžan odgovoriti se na nečuvane napade od kod to prihaja, vedo, zakaj sem napadan, vedo pa tudi kje, kaj in koliko je resnice na vsem tem. Tem se mi ni treba opravičevati. Tistim, ki me ne poznajo in bero te najnovejše napade, ta sramotna podtikanja, pa naj pojasnim.

1. Glede mojega stanu.
Franciškan sem in sem ponošen na ta svoj stan in imam resno voljo ostati mu zvest do smrti. V Ameriko me je poklical blagopokojni clevelandski škof Horstmann, kateri je pisal po me generalu reda v Rim, češ, da me nujno rabi. Pisal je 2 pisni osebo tudi meni in me vabil, naj se odločim za Ameriko. Ako sem v Clevelandu živel nekaj časa zunaj samostana, sem imel za to dovoljenje in ukaz prav iz Rima. Zato je nesramna laž, nesramno podtikanje, da sem postal nezvest svojemu stanu in svojim obljubam. — Sicer pa tisti, ki mi to podtikajo, sami tega ne verjamejo. V isti sapi, ko mi očitajo zgornjo nezvestobo, se zaletavajo v mojo kuto. Dolslednost!

2. Glede Clevelanda slovesno izjavljam
a) nesramna laž je, da sem jaz kdaj g. Jarca imenoval na lastno roko v farni odbor Zal. M. B., ko ni bil pri volitvi izvoljen. Ta gospod je bil pač odbornik ustanovnega odbora, hi pa bil odbornik cerkvenega odbora. Dokaz 5 tisoč mojih bivših faranov.

b) nesramna laž je, da nismo dali škofiji nikakih računov o farnem denarju. Zal. M. B. Pač pa sem jih šel iz Loraina v Cleveland delat na posebno dovoljenje škofa Horstmann in mu jih tudi osebno izročil. Priče 4 odborniki in škofija, ki gotovo te račune še hrani.

c) nesramno in lopovsko je, ako se mi podtika, da sem farni denar za se porabil. Dokazite mi, da sem le en cent farnega denarja za se porabil, pa Vam tisti dan spolnim Vašo srčno željo — umaknem se Vam za vedno s poti. Vendar glede tega, cerkveni možje žup. Zal. M. B., prosim, Vi govorite! Vi ste denar kolektali, Vi šteli, Vi v banko nosili, Vi hranili knjižico, torej Vi govorite! Kar je bilo izročeni darov meni osebno, so bili vsi oznanjeni v cerkvi, in vse sem Vam izročil! Glede tega podtikanja morem sam reči samo: to je nesramna laž!

d) nesramna laž je, da sem pri odhodu iz Clevelanda farne knjige izročil neki "Miss". Ker mojega naslednjika še ni bilo do mojega odhoda iz fare, zaklenil sem vse knjige in vse farne stvari v svojo pisarno in ključce izročil cerkvenemu odboru, o čemur sem že na predvečer obvestil mil. škofa, ki je temu pritrtil.

e) nesramna laž je, da sem jaz ukazal ali priredil zpano parado v škofijo. Do 2 tisoč priče imam, da sem v nedeljo pri vseh treh pridigah prebral oznanilo-prošnjo in rotnje, naj se nikar tega ne stori.

f) nesramna laž je, da bi se bil le en cent iz cerkvene blagajne porabil za to. Družstva, ki so se parade udeležila, nosila so tudi stroške. — Poleg teh navedenih lažij je tudi vse drugo le satanska hudobija, ki je mogla tako obrekovanje spraviti na dan.

3. Glede obiska našega ljubljanskega knezoškofa Jegliča: Kakor skoraj vsa slovenska srca po vseh naselbinah po Ameriki, tako je ta vest obradostila tudi mene. Štel bi si bil v veliko čast in v veliko zaslugo, ko bi bil res vsaj nekoliko pripomogel do tega obiska. Toda resnici na ljubo moram izjaviti, da je bilo že zdavnaj preje vse določeno in urejeno, da se je že mesece preje o tem govorilo na zapadu in po Minnesoti, predno so me Prezvizični Vladika počastili s svojim osebnim pismom. Za dokaz te trditve naj navedem dobesedno pismo, katerega mi je pisal povzročitelj, ali vsaj začetnik te polemike, Rev. J. Smolej iz Lancaster, Pa., v tej zadevi. Ta gospod mi piše:

May 28. 1909.

Velečastni: —

V pojasnilo! Članek je bil pisan, ko sem bil še sam med Slovenci, sedaj je bil samo nekoliko spremenjen. Zvedel sem že davno, da namerava Bonaventura (tako piše o škofu duhovnik! Ured.) priti, a pozitivno nisem vedel, dokler nisem čital njegovega pisma. Tisti "jedini" duhovnik niste Vi.

Članek obžalujem le v toliko, ker mene Slovenci ne brigajo in me ne bodo brigali več. Govoril sem pa o stvari z našim škofom.

Čemu je poslanih \$1.50 — samo ob sebi umevno, za "Družbo".

Zeleč Vam pri Vašem trudu obilno uspeha in božjega blagoslova

ostajam udani

Rev. J. Smolej (l. r.)

To edino je na vseh trditvah, vseh obrekovanjih in podtikanjih zoper mojo osebo resnica in samo to. Če kaj veste, pridite na dan! Dokazite, pa ne bo treba pisariti celih člankov, ko je škoda papirja in črnila. Z enim samim dokazom pa me boste uničili, popolnoma uničili. Ako se pa skrivate za planke in le iz kota mečete polena, ste pa podobni vaškim srajčnikom, in ne zaslužite družega, kakor da se Vas dene na koleno, pa blaje doli, in —

Vrjemem, da Vas jezi, da so bile številne znamke za peršidna izdajstva tja vržene, da je bila brezuspešna ovadba na škofijo, zkratna na bivšega komisarja Ellis Islanda, v Washington in tako dalje, da ste posredni dosegli le nasprotno temu,

kar ste želeli. Mi je jako žal, ker vem, kako da je zadnje čase pri Vas "težko za denar". Zato pa za vse to, moj prisrčni "znani" — Bog plačaj! Le pišite, kar hočete, in kolikor hočete; le igrate se dalje uloge podlih denuncijantov, le obrekujte, le divjajte, kolikor hočete, le pišite članke in kar hočete! Plačilo ne izostane! In imejte pri tem početju tudi kake slučajne vspehe, da, spravite me na vislice, enega mi ne morete vzeti — moje mirne vesti in zavesti, da sem vsikdar in povsod vršil samo svojo dolžnost kot katol. duhovnik in edino zato sem preganjan!

Rojaki, ki me še ne poznate! Sto in sto jih je v Clevelandu, Lorainu in New Yorku, ki me poznajo, poznajo natančno moje delovanje in ga zasledujejo korak za korakom. Vprašajte te! Ko bi se mi moglo le nekaj malega dokazati, da sem res kaj zakrivil, pri toliki zlobi, pri toliki divjosti in nasprotnikov zoper mene, vrjemite, na gromado bi me bili že spravili. Toda, hvala Bogu, niti lasu mi še niso mogli skriviti. To naj bo jasen dokaz, da je vse podtikanje, samo golo obrekovanje, ki prihaja iz same satanske zavisti in nečuvane zlobe.

Za tako podlo zakonno napadanje in sumničenje, pa mišlim, da imate vsi pošteni rojaki z mano vred samo odločno "pfuj Vas bodi!" tako za one, ki to pišejo, kakor za one, ki to tiskajo. Sicer pa vsem skupaj še enkrat "znani" in odkriti "Bog plačaj!"

P. Kazimir Zakrajšek.

Opomba uredništva. — Marsikdo se bo mogoče čudil, da smo skoro popolnoma brez ugovora pustili toliko časa blati č. g. Zakrajška, poprejšnjega župnika clevelandške fare Z. M. Božje. Toda zgodilo se je to na njegovo željo. Ko so pa postali napadi že vendar preveč nesramni, smo prosili g. Zakrajška, da naj nam pošlje kako izjavo. Sicer je ta zagovor nepotreben za one, ki poznajo tega gospoda in njegovo blago delovanje, nepotreben tudi za one, ki poznajo newyorškega "Resničjuba". Toda dosti je pa tudi taci, ki ne poznajo cele zadeve, ki slednjič vendar-le upoštevajo pisanje časopisa, čeprav ta prinaša še tako neverjetne in nesramne laži. Da bo cela stvar še jasnejša, naj omenimo nekoliko okoliščine, ki so dale "Gl. Narodu" povod za to nesramno gonjo.

Ko je č. g. Zakrajšek v New Yorku ustanovil Rafaelovo družbo, je Sakser takoj sprevidel, kaka nevarnost preti v tem njegovi tvrdki. Hitro se je obrnil do Zveze slovenskih duhovnov v Ameriki ter jel prigovarjati, da se naj ustanovi v New Yorku velika naseljska družba ter kupi njegovo tvrdko. Izvoljen je bil odbor slovenskih duhovnikov, ki naj vzamejo celo stvar v roke. V tem odboru so bili mil. g. škof Stariha, č. g. Sušarski in č. g. Kerže iz Clevelanda. Zadnji naj bi imel postati vodnik te družbe in urednik "Gl. Naroda". G. Sakser je zahteval, da naj mu družba izplača sto tisoč dolarjev za njegovo tvrdko. Vse se je lepo vršilo dokler ni prišlo vprašanje: kdo bo pa denar dal? Mil. g. škof Stariha se je celo izrazil, da še toliko denarja ne morejo skupaj spraviti, da bi plačali odborove stroške za pot v New York. Cela stvar je toraj obvisela na veji. — Toda nevarnost Sakserjevi tvrdki se je vedno večala, Rafaelova družba je napredovala. Kaj sedaj storiti? Dobra misel se jim je rodila. Udarimo po Zakrajšku, če njega uničimo, bo padla tudi Rafaelova družba. G. Valjavec, urednik Gl. N. in njegov nekdanji najhujši sovražnik, ki ga je vedno V. pital z Maslarjem, sta se združila in skupno udarila po Zakrajšku. Nekaj dopisov se od družih slovenskih duhovnov in gonja je bila pričeta. Toda gospodje so preskočili svoj "mark". Preveč energično so se poprijeli te gonje. Č. g. Zakrajška obdolžujejo preveč velikih napak in skozi vsa to gonjo se preveč kaže na eni strastno osebno sovraštvo, na drugi strani pa škodoželjnost in strah pred propadom Sakserjeve tvrdke. In pa prezgodaj je prišla cela stvar na dan, prehitro se je zvedelo, od kod prihaja velika večina clevelandskih dopisov.

Naj končno še omenimo, da č. g. Zakrajšek ni nikakoršen "par distance" urednik našega lista. Častno besedo dajemo uredništvu Gl. N., da nismo več kot štiri mesece prejeli od tega gospoda nobene vrstice za naš list.

Uredništvo.

Ameriške vesti.

ZASTRUPLJENO PIVO.

Umori osem Italijanov.

RICHMOND, Va., 15. jun. — Jos. M. Staten, ki je nadzornik pri C. & B. železnici se je povrnil iz potovanja po Zapadni Virginiji ter pripoveduje, da je nedavno ob Piney Creek oddelku železnice osem Italijanov umrlo vsled zastrupljenega piva. Pili so pivo iz enega soda, v katerem so pozneje našli kačo — klopotačo. Ta je očitno zastrupila pijačo.

ROOSEVELT BOLAN NA OČEH.

CHICAGO, 14. junija. — Iz Angleške vzhodnje Afrike je došlo poročilo, da ekspresednik Roosevelt trpi na očesni bolezni, ki se je spremenila v neke vrste barvne oslepelosti. Predno je odpotoval v Afriko, i je dal vizirje pod puškali parjati s plavo barvo, da bo la-

žje gledal, ker je malo kratkoviden. Radi sedanje bolezni jih je moral dati prebarvati na rožasto barvo.

— Gospa M. A. Matyo, bolniška sestra v Roanoke, Va., je dobila včeraj to-le sporočilo. Naznanja se ji, da umrl kapitan Viljem H. Blackwell, s katerim je bila nekdaj kot mlada deklica že zaročena a se je pozneje na željo starišev vse zopet razdrlo in katerega se ni več nikoli spominjala. Na smrtni postelji ji je določil — \$250.000.

NENADOMA UMRL.

Dr. Alfonso Moreira Penna, predsednik Brazilije.

RIO JANEIRO, Brazilija, 15. junija. — Danes je tu umrl dr. Alfonso Moreira Penna, predsednik republike Brazilije, po kratki mučni bolezni. Prejšnji dan mu je bilo malo slabo in k sebi je poklical ministre, za neko važno stvar. Popoldan se i je dal vizirje pod puškali parjati s plavo barvo, da bo la-

žer se mu je pa obrnilo na slabše, a danes je umrl nenadoma. 4. maja je predsednik Penna otvoril brazilijanski kongres in nekoliko dni pozneje se je upiral sprejeti demisijsko braziljskega finančnega ministra. Dr. Penna je bil leta 1906 izvoljen predsednikom ljudovlade Brazilije. Bil je dvakrat podpredsednik republike in predsednik senata. Dosegel je, da se je za vojno mornarico dalo državi \$50.000.000 kredita, nadalje je v njegovem vladanju colnina v Ameriki produciranih stvari padla in bila je podpisana mirovna pogodba z Argentino, da je do sedaj vladal mir. Penna je bil priljubljen pri ljudstvu.

Inozemstvo.

PRI CESARJU.

BERLIN, 16. junija. — Cesar Viljem je danes sprejel v posebni audienci šestdeset duhovnikov iz Anglije. Nagovoril jih je nad vse ljubeznjivo in povdarjal, da bodo po celi Nemčiji gotovo gostoljubno sprejeti. Povdarjal je, da ni resnica, da se Nemčija odtuja Angliji, ki ji je bila vedno velika prijateljica in porokinja mira (?) — Nadalje je izjavil, da ga pa še voljo drugega veseli sprejeti odlične visoke goste, ker oni so na mestu, da ko pridejo v svojo domovino, da pouče svoje rojake, da ni vse tako na Nemškem, kot se jim od druge strani poroča. Da so nemškega cesarja same besede, ni potreba še enkrat povdarjati.

SENZACIONELNO ODKRITJE.

DUNAJ, 16. junija. — Tu je policija odkrila senzacionalne skrivne umore, ki jih je izvršila šivankarica Kubovska. Danes je bila aretirana ker se sumi, da je ona v zvezi z ljudmi, ki so "spravili" iz tega sveta pet njenih stanovančev, dunajčanov. Sprejemala je mlade ljudi na stanovanje in to le boljših slojev. Kam so stanovalci izginili se ne ve; policija je mnenja da so ubiti, izprašuje Kubovsko, ki pa na stavljen vprašanja nič ne odgovarja. Pričakuje se nadaljnih odkritij.

NAJDENO STARO ŽENITVANJSKO PISMO.

Izpira iz leta 310 pred Kristusom pisano v grščini.

BERLIN, 17. junija. — Listi poročajo, da je neki profesor goetinske univerze, predstavljal, do sedaj najstarejše žinitvanjsko pismo. Izlaja iz leta 310 pred Kristusom, pisano v stari grščini, dokument je last kraljevskega muzeja v Berlinu in se v slovensčini glasi sledeče: Zenin se imenuje Heraklid, nevesta Demetria, hčerka Leptina in Philepe Demetria. Demetria je prinesla svojo mu izvoljencu reči v vrednosti 1000 drahmanov. Najbolj zanimivo je pa grški kontrakt, kateri določa, da če pride do spora med poročencema, da se stvar da v pregled in odločbo sodišču. Rečimo, da je zenin kriv spora mora 1000 drahmanov povrniti nevesti nazaj in 1000 drahmanov plačati še po vrhu kot odškodnino. Kontrakt je podpisan od šestih prič.

PROMET USTAVLJEN.

Strajk počestnih uslužbencev.

PETROGRAD, 16. junija. — Tu se je danes začel strajk uslužbencev počestne električne železnice. Strajkajo konduktor-

ji in vozniki voz. Pred kratkim so zahtevali od oblasti višjo plačo, a se je zahteva kratkoma zavrnila. Komaj so delavci nastopili stavko, se je po mestu razširila novica, da je to delo socialnih demokratov, in da ima strajk tudi politično ozadje. (Gotovo je zadnje izmislihotina birokratske gnile ruske vlade. op. ured.)

V GIBALTU.

GIBALTAR, 16. junija. — Danes popoldne je dospel tu sem parnik "Prinzessin Irene", z kajutnimi potniki ponesrečenega parnika "Slavonija" od Cunard črte.

Mestne novice.

Ljubezen in smrt.

— Minuli ponedeljek je umrla v St. John bolnišnici Mrs. Thomsa F. Dwyer, stara šestdeset let, ker jo je povozil dopoldne istega dne avtomobil. Smrt je končala lepo povest ljubezni in zakonske udanosti. Njen mož Thomas F. Dwyer je gluhi in mutast ter je bil pred tridesetimi leti v zavodu za gluhe in mutaste v Columbus, Ohio. Bil je jako nadarjen ter se je izučil slikarstva. Istotam je bila mlada deklica, ki se je učila finih ročnih del. Oba sta bila gluha in mutasta, vendar sta se začela rada imeti.

Dwyer je prišel v Cleveland, kjer je dobil delo in je lepo napredoval. Zaslužil si je več kot njegovi zdravi tovariši. Čez nekaj let je Dwyer pisal svoji izvoljenki v Columbus in jo prosil za roko. Odgovorila mu je ugodno, in sta se poročila. Nekaj let sta lepo živela, ko je naenkrat najpreje hudo zbolela žena, nato je pa še moža zadela mrtvoud. Preselila sta se iz lepega doma v manjše stanovanje na W. 25th cesti. Dwyer je začel prodajati črnilo za čevlje po mestnih javnih prostorih. Zaslužil je toliko, da je preživel sebe in svojo ženo, in oboja sta bila srečna. Zadnji tedn Dwyer ni mogel več delati in sta se morala obrniti na mesto za pomoč. Včeraj je Mrs. Dwyer šla po Detroit ave. Ni mogla slišati avtomobila, ki se je ravno obrnil okoli vogala W. 25th ceste in Detroit Ave. Ambulanca jo je odpeljala v St. John bolnišnico. Nihče jo ni obiskal. Mož jo je pogrešal, toda ona ni mogla povedati svojega imena. Zvečer je mož zvedel, da je umrla, kar ga je neizrečno potrla.

Barnum & Bailey.

— V ponedeljek je bil v Clevelandu največji cirkus na svetu — Barnum & Bailey. Vedno ga še občuduje občinstvo, katerega se je nabralo na tisoče pri obeli predstavah.

Cirkus ima s seboj cel zoološki vrt z velikim številom levov, slonov, medvedov in drugih živali, med katerimi so posebnega občudovanja vredne žirafe z dolgimi vratovi.

Cirkus ima tri kolobarje in dva odra, kjer se igra obenem. Kdor bi gledal vse predstave in igralce bi ostal škilast in krizo-gleden za celo življenje.

Videlo se je tudi Roosevelta v Afriki med levi, tigri in opicami.

Konduktar in detektiv.

— Avg. Richter, stanujoč na 2366 vzhodni 42. cesti, ni samo dober konduktar, temveč tudi vseviden detektiv. V sredo zjutraj okoli štirih v jutro je prijel dva žepna tatova in jih izročil roki pravice.

Gospod Richter je konduk-

tor na Lorain - Woodland cesti. Dva nepoznanca sta okoli štirih zjutraj stopila na voz. Central Market-house je stopilo na voz več poljskih delavcev. V ozadju je bila precejšnja gneča. Lumpa sta prišlo takoj porabila in nepoznanec je segnil v žep Poljaka Stanislava Bujanskega in mu vzel polno denarnico drobiža. Richter je to zapazil in zahteval od tatov, da ukradeno takoj povrne prizadetemu Poljaku. Dal je nastaviti karo in poklical na pomoč dva v bližini stoječa policista. Ko je policist prijel zločinca je ta v hitrici podal ukradeno denarnico svojemu "prijatelju", kateri je zadnji se z večjo hitrostjo utaknil za nogavice. Tudi ta hiba ni ušla detektivskemu očesu Richterja. Takoj je povedal policistoma kaj je zapazil in res so na stražnici dobili corpus delicti. Pička se imenujeta Viljem Davis in G. Graham. Zadnji je iz Columbusa drugi clevelandčan. Sodba bo 18. junija.

Poštna bakse.

— Neoddanih imamo še nekaj poštnih "baks", s katerimi lahko ustrezemo rojakom, ki nimajo stalnega naslova.

Hitro in zanesljivo.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 10.35	50 K.
za 20.55	100 K.
za 41.10	200 K.
za 102.75	500 K.
za 205.00	1000 K.
za 1020.00	5000 K.

Poštnina je vsjeta pri vseh teh svotah in prejemnik dobi popolno svoto, ki je nakazana v kronah, izplačano. Družba ima \$5000 poročstva pri državi in je v zvezi z največjimi in varnimi družbami in bankami tu in v starem kraju.

Denar poslan pri družbi je izplačan v teku 11 do 12 dni.

Družba pošilja tudi denar po vseh Združenih državah in je v zvezi z American Express Co.

Kdor želi poslati denar v staro domovino hitro in varno naj nam pošlje svoto in naslov v registriranem pismu ali pa po Money Order ali Bank Draft in mi mu zagotovimo odpošiljatev.

TISKOVNA DRUŽBA "AMERIKA"

6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

Izognite se.

Pameten mož se bo vedno skušal izogniti bližajoči nevarnosti. Samo ena nevarnost se pogosto prezre, nevarnost bolezni. Prihaja k nam z raznimi znamenji, kakor s hipno izgnbo slasti in moči. Čas je, da se prepreči in nam ne napravijo škode. Rabi takoj Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino in velika nevarnost bolezni izgine. To zdravilo je sestavljeno iz čistih naravnih, dozorelih vin in izbranih zelišč ter je izvrstna tonika. Pomaga bode pri prebavi hrane, bo napravila novo kri in prinesla telesu in duhu moči. Pojstrilo bode slast do jedi in hitro zboljšalo neprebavnost. Po lekarnah. Jos. Triner, 616-622 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

CLEVELANDSKA "AMERIKA"

Edini sl. dvo-tednik v Ameriki

Izdaja: Slov. tiskovna družba
Amerika.

Izhaja v torek in petek.

Naročnina:
ZA AMERIKO \$2.00
ZA EVROPO \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti.. \$2.50

Posamezne številke po 3 cente.

Vse pošiljave, pisma, dopisi
in denarne nakaznice (Money
Orders), naj se pošiljajo na:
Tiskovna družba "AMERIKA",
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obse-
gajoči osebno polemiko, se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo.

"Clevelandska AMERIKA"
The Leading Slo. Semi-Weekly
Issued Tuesdays and Fridays.
— Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Subscription \$2.00 a year.

Read by 15,000 Slovenians
(Kreiners) in the City of Cle-
veland and elsewhere.

Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Central 7387-R.

"Entered as second-class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio,
under the Act of Mar. 3, 1879."

No. 48, Fri. June 18, '09. Vol. 2.

DAJTE NAM DOLAR NA DAN!

Japonska "zarota" na Hawaii.

V svet prihajajo amerikan-
ska poročila o japonski zaroti,
ki je baje na otoku Hawaii.
Vladni uradniki so minuli pe-
tek uvedli v postopku japonske-
ga lista "Jiji" hišno preiskavo,
kot kaže v Rusiji, in brskali po
zapravih listinah, da zasledijo
sledove japonske "zarote". Na-
pram plantažnim baronom
sladkorja. Oblasti, da imajo že
v tokih pisma, iz katerih je
razvidno, da so zarotniki pro-
sili japonsko vlado, da naj to
gibanje podpira in to v mestu
in na deželi. Te listine bodo u-
porabili pri sodnijski porotni
obravnavi, da se tako Japonci
pokaže v pravi luči. Tako vla-
dno poročilo.

Ce bi mi verjeli poročilom teh
amerikanskih sladkornih baro-
nov, potem bi verjeli, da misli-
jo ondodni japonski ubogi dni-
narji na Hawaii uprizoriti vsta-
jo in Hawaii spraviti pod ja-
pansko oblast. Resnici viri pa
pravijo, da cela zarota obstoja
iz tega, ker ameriški kapitalisti
japonske in drugih narodnosti
delavce tako stiska in muči, da
bi bilo čudo, da nam brzo-
javka prinese poročilo, da so te
barone zapodili odkoder so pri-
šli ali pa še kaj hujšega! De-
lavške moči bodo kmalu izpra-
ne, če bodo deželi gospodarili
ne naprej ti ljudje z čifutskimi
nosovi in nenastni malho.

Ubogi delavec pa se trudi ce-
li dan na vročem polju, od zo-
re do mraka za — 69 centov!
Gotovo, da japonski delavci za
manjšo plačo delajo kot kak
bel, ali tako izsesavati bi ga pa
le ne smeli kot so in kot to se-
daj delajo, navsezadnje niso le
nič drugega kot ljudje, če prav
jih obliha rumena polt. —

Ker se bo proti "zarotnikom"
gotovo jako (po želji trusta)
strogo postopalo, seveda le po-
tomu zakona, ki je Amerikan-
cem svet (?), naj omenimo, da
ti zarotniki niso nič drugega
kot voditelji nameravanega bo-
dotečega štrajka, zoper sladkorni
trst, ki plačuje Amerikanca
kot Japonca — 69 centov na
dan, sam pa vleče milijone in
milijone dobička vsako leto!
Vlada govori o zaroti, s tem
močno nerazodnemu ljudstvu
pesek v oči. Ravno ta vlada je
vzoreninila mnenje, da se Ja-
panska misli polastiti Hawaii,
zato se more zarotnike sedaj

potlačiti in primerno kaznova-
ti, se so gotovo prenaželi že
hogato obložene miže, ki jo jim
nudijsi naši ljubi sladkorni ba-
roni!

Ni Japonska že pred osem-
najstimi leti škilila na Hawaii?
kaj ni ameriško ljudstvo pred
dvema letoma pričakovalo spo-
pada z rumenim? Zakaj se se-
daj delavska nevolja proti svo-
jim izsalcem izrablja v poli-
tične namene?

Ameriško ljudstvo je zopet
zapeljano: veruje da so Japon-
ski delavci v zvezi z domom
onkraj oceana in da se gre tu
za vstajo. V resnici hočejo pa
le — 1 dolar na dan!

Smemo li upati, da se ame-
riški sladkorni baroni primejo
za srce in dajo delavcu, kar
mu gre. Se bodo li zoperstav-
jali? Sladkor iz Hawaii gre v
Združene države "colnine pro-
sto". Proti inozemskemu slad-
korju ga zopet umetno straži
proti colninski zakon iz bele
hiše. Zavaljo tega "straženja a-
merikanskega produkta" mora
ameriško ljudstvo tako drago
plačevati sladkor, da še enkrat
dražje kot ljudstvo v Nemčiji
in na Angleškem. V plačilu pa,
ki ga dajo ti baroni japonskim
in amerikanskim delavcem —
pa zaostajajo za onem tam v
— old country! — Zraven pa so
ti hawaiiški delavci popolnoma
brez pravnih, z njimi se postopa
kot s kakimi sužnji Lincoln-
vega časa. Sedaj bi radi nedolž-
ne ljudi, ki niso ravno — beli,
pa ki vseeno vejo kaj jim gre,
te ljudi poskušajo naši krivo-
nosci spraviti v temnice, da se
stem prepreči nadalje plodonos-
no delo in vzklic, dolar na dan!

Aldrich in njegovi pompadur-
ji v Beli hiši naj ne zamudijo,
pri točki "kako pomagati do-
mači sladkorni industriji proti
roparskem inozemcem" tudi
opravičiti, kako varovati in bra-
niti pravice rumenega in bele-
ga delavca na hawaiiških slad-
kornih plantažah in da se u-
resniči od 69 — dolar na dan!

PRIZIGALEC

Spisal:
H. Sienkiewicz.
Priredil za
"Clevelandsko Ameriko"
Podravski
(Nadaljevanje).

Se tega večera, ko je solnce
že zatonilo v morje ter je po
dnevu napočila noč brez mra-
ka, je bil novi prizigalec očvi-
dno že na svojem mestu, za-
kak svetilnik je metal kakor po
navadi snopovje iskrecé se svet-
lobe na vodo. Noč je bila po-
vsem mirna, tih, praveca tro-
pična noč, prenasršena z belka-
stno meglo, ki je tvorila okrog
meseca velik, mavrici podoben
krog z nežnim, kornaj opazlj-
vim okvirjem. Samo morje je
šumelo, zakaj bilo je ob času
oseke. Slavinski je šel na bal-
konu poleg velikanskih svetilk,
ter je bil vletel od spodaj podoben
mali črni točki. Poskušal je
zbrati svoje misli ter se zaglo-
biti v svoj položaj. Vendar du-
ša mu je bila še preveč zarjena,
radi česar tudi ni mogel misliti
mirno. Čutil je nekaj takšnega,
kar čuti zverina, katero progna-
nijo lovski psi, ko se napo-
sled skrije proganjalcem na ne-
kakšno nepristopno skalo, ali v
ovolino. Napočil je zanj napo-
sled čas miru. Čutilo, da se na-
haja na varnem, je napolnovalo
njegovo dušo z nekakšnim ne-
izrekljivim razkošjem. Hej, na
tej skali se je zamogel narav-
nost smejati poprejšnjemu kla-
tenju, nesreči in neugodam. Bil
je povsem podoben ladji, kateri
je njima zlomila jambor, potr-
gala vrvi, jadra, katero je pre-
metovala od oblakov nebeskih
do dna morja, v katero so se
zaganjali valovi, katero so po-
pravljale pene — a katera je
navzlic temu vendar le dospela
v pristajo. Slika te nevihte mu
je sedaj napolnovala njegove
predstavitve na mirno bodo-
nost, ki bi se imela odslej pri-
četi zanj. Nekoliko od svojih
čudnih doživetij je bil že povel-
jal Folcombridge-u — ni se pa
še vspomnil na tisoče drugih
naključij. Imel je to nesrečo,
zadarkoli si je nekje postavil

šotor in si napravil ognjišče,
hotel se stalno nastaniti, da
mu je urno nekaka vihra raz-
drla šotor, pogasila mu ogenj
in njega samega gnala dalje v
pogin. Zroč sedaj raz tega bal-
kana svetilniku na osvetljenih
morske valove, se je bil spomnil
vsega, kar je doživel. Boril se
je na vseh štirih delih sveta —
a na tem svojem klatenju ni
doživel malo prevar. Ker je bil
delayen in pošten, si je bil pri-
služil marsikateri groš, toda
precej nato ga je navzlic svoji
previdnosti in varčnosti zopet
zapravil. Kopal je zlato v Av-
straliji, iskal demante v Afriki,
služil kot redni vojak v vshod-
ni Indiji. Osnova si je bil ob
svojem času v Kaliforniji "far-
mo", toda ugonobila mu jo je
suša; poskušal je barantati z
divjimi rodovi, ki so stanovali
v sruhu Brazilije, pa se mu je
razbil splav na reki Amazon-
ski in on sam brez orožja in
malone nag, se je klatil nekoli-
ko tednov po gozdu, hraneč se
z divjim sadjem, izpostavljen
vsaki hip napadu divjih zverin.
Osnova si je kovačnico pri sv.
Heleni v Arkanzasu, toda zgo-
rela mu je ob času požarja one-
ga mesta. Potem je prišel v
Skalnatem Gorovu Indijancem
v roke in le po čudežu so ga
kanadski strelci rešili iz njho-
vih rok. Služil je kot mornar
na ladji, ki je jadrala med Ba-
hijo in Bordeaux-om, pote-
kot "harpuniki" na ladji, ki je
lovila kite — a obe ladji sta se
razbili. Imel je tovarno za
smodke v Havani — toda okra-
del ga je njegov tovariš ob ča-
su, ko je ležal on bolan na bo-
lezni, ki se ji pravi "vomito".
Naposled je dospel v Aspinwall
in tu bi imel biti konec njegovih
neugod. Kaj bi ga moglo še
doleteti na tem skalnatem oto-
ciču? Ne voda, ne ogenj, niti
ljudje. V ostalem ljudje Slavin-
skemu že niso prizadali mno-
go zlega. Saj je porej naletel
na flobre, nego na hudobne.

Zdelo se mu je v resnici, da
ga prešanjajo vse štiri prvine.
Oni, ki so ga poznali, so de-
jali, da nima sreče in s tem so
povedali vse. Celo on sam je
postal naposled nekoliko bah-
veren. Jel je verjeti, da ga neka
močna in masčevalna roka pro-
ganja povsod, po suhem in na
morju. Ni sicer rad govoril o
tem; samo časih, ko so ga vpra-
šali, čegava bi imela biti ta ro-
ka, je pokazal skrivnostno na
zvezdo polarnico ter odgovoril,
da to prihaja od ondot... In
resnica, njegove neugode so bi-
le tako stalne, da se je bilo
temu kar čuditi in se je lahko
zamogel zariti črv v glavo one-
mu, katerega je neugoda pre-
ganjala. V ostalem se je odli-
koval s potrpežljivostjo Indi-
jancev ter z veliko mirno močjo
upora, ki izvira iz odkritega po-
štenega srca. Ob svojem času
je dobil na Ogrskem nekoliko
ran z bodalom, ker se ni hotel
oprijeti stremena, ki so mu ga
kazali kot edino rešilno sred-
stvo in klical: "pardon". Isto
tako se tudi ni vklonil nesreči.
Plazil se je na grič vstrajno ka-
kor mravlja. Odpahnen kakih
stokrat, je prišel zopet mirno
svoje potovanje. Bil je sploh
pravi čudač. Ta stari vojak, o-
goril v Bog ve katerem ognju,
oguljen od bede in trpljenja,
trd kakor skala, je imel pri tem
vendar srce kakor otrok. Ob
času, ko je razgrajala na Kubi
nalezičljiva bolezen, se ga je lo-
tila samo radi tega, ker je raz-
delil med bolne ves svoj kinin,
katerega je imel precej v zalogi,
ne pustivši ga sebi niti be-
tvice.

(Dalje prihodnjič.)

Inozemstvo. ZMAGA SLOVENCEV.

Po Ljubljani vlada neznansko
veselje. — Nemci pobiti.
Vsi ulični napisi morajo biti
slovenski!

DUNAJ, 16. junija. — Iz
Ljubljane se poroča, da je me-
stna občina zmaga nad pri-
tožbo "Nemcev" v Ljubljani,
radi samoslovenskih uličnih na-
pisov. Cela stvar seza daleč na-
zaj v slovensko zgodovino. Ze
leta 1888, ko je Ljubljanska ob-

čina prišla v roke Slovincem,
so se storili potrebni koraki, da
slovensko mesto dobi tudi po-
polnoma slovensko lice. Tisti
čas so bili nemško-slovenski u-
lični napisi; (slovensko je bilo
tako z malimi črkami napisano,
da se ni moglo brati, če se nisi
posebno potrudil!), takrat so
mestni slovenski očetje spre-
deli, da je sramota za celo Lju-
bljano, da je nemščina na prv-
em mestu, slovenščina v kotu.
Seveda temu je bila kriva naj-
več takrat teorizirana nemščur-
ska vlada, ki je preganjala
sploh vse, kar je bilo sloven-
skega. Sklenilo se je torej, da
se dajo napraviti slovensko-
nemški napisi. Predlog je obve-
ljal. Sicer so Nemci tulili, a vse
ni nič pomagalo. (Sedaj se je
po nemško ravno tako veliko
zapisalo, kot so prej pisali nem-
čurji Slovincem!) L. 1905 je
pa pod predsestvom župana
Hribarja, mestni občinski svet
sklenil, da se odpravijo popol-
noma nemški napisi in nado-
meste s samo slovenskimi; ta
opravičen predlog je pa deželni
odbor tako zavlačeval in kraj-
šal, da ni dobil veljave in osta-
lo je pri slovensko-nemških u-
ličnih napisih. Od leta 1905 pa
je gotovo vsako leto slovenska
uprava Ljubljane poskušala, na
ta ali oni način z svojim pred-
logom tudi pri vladi podreti,
še bolj jih je temu navdajalo,
ko je mariborski in celjski, da
še celovski občinski svet skle-
nil, da se morajo tekom štiriin-
dvajsetih ur odstraniti vsi slo-
venski napisi, da Slovinci ne
sme v teh mestih nad prodajal-
no zapisati v slovenskem jezi-
ku; policaj je takoj na mestu,
tla slovenski napis odstrani in
to v mestih, ki je skoro sloven-
ski živel v večini in kateri te
ljudi živi! V Ljubljani pa je za-
vladalo geslo: vi nam, tako
mi vam! Ljubljanski občinski
svet se je prvo izražal na tem
sovinizmom in barbarstvom od
strani Nemcev, kjer vedo, da so
v večini! Pozival je nadalje
gori imenovana mesta, da svoje
sklepe, ki so se takoj tudi izvr-
šili, ne da bi vlada branila brez-
pravne Slovence! prekleče in
dovoli Slovincem, da svobodno
klkejo slovenske kupce v slo-
vensčini v svoje trgovine; te-
mu pozivu so se smejali. Ljub-
ljancem so pa še zraven pri-
stavili, da ako se njih volji u-
godi, ljubljanski magistrat, do-
pusti isto Nemeem v Ljubljani,
namreč svobodo do njihovega
jezika v popolni meri. (No saj
jo že tako uživajo preveč!). Tu-
di ta lepi namen in predlog ni
našel ušes na Štajerskem in Ko-
roškem. Slovinci je potrpež-
ljiv, je čakal pa sedaj ugodne
prilike. Prišel je dan 20. sep-
tembra. Po ljubljanskih tlakih
je tekla nedolžna kri, ki se pa
ni prelila zastonj! z 20. septem-
brom je Ljubljana postala v
resnici slovenska. Čez noč so iz-
ginili vsi nemški napisi, in ga
nemčurja, ki bi se upal zoper-
stavljati slovenski ljudski volji,
da bi postavil še katerikrat
nemške napise v beli slovenski
Ljubljani in sploh na Kranj-
skem. Boj je hud. Slovinci se
vračajo iz njega kot zmagaletji.

Letos je občinski svet ljub-
ljanski ponovno sklenil, da se
morajo takoj odstraniti nemški
napisi in to povsod. Nadalje se
je obrnil do deželnega zbora, da
to ljudsko voljo in željo čelega
slovenstva podpira. Deželni
odbor je glasoval z vsemi gla-
sovi za samoslovenske napise.
Zadnji mesec se je po Ljubljani
trgalo raz ulice stare slovenske
grehe, slovensko - nemške na-
pise in se jih nadomestilo z sa-
moslovenskimi. Nemci so tulili
kot da bi izgubili že vso pamet.
Protestirali so povsod, oblazili
vse ministre rojake, a vse vkup
ni nič pomagalo; sklenili so, da
tožijo pri sodišču, občino, ki jim
jemlje njih "stare podedovane
pravice". Tožba je šla na naj-
višje mesto, danes se iz Ljub-
ljane pa poroča, da je pritož-
ba "Nemcev" najvišje sodišče
odvrnilo in pritrilo sklepu
ljublanskega občinskega sveta,
da ostanejo za večne čase sa-
moslovenski napisi! Mi se mo-
ramo tega le veseliti in jim čes-
titati!

Dve cerkvi in 110 hiš je zgo-
relo na Ogrskem v Vasaros
Domba v okraju Baranya. Več
oseb je ranjenih.

Z bombo ubil brata. — Kmet
Tomašević iz Veljusice v Srbiji
je bil ob zadnji mobilizaciji
tudi pozvan pod orožje. Ko se
je zopet povrnil domu vzel je s
sabo nekaj bomb. Te dni se je
skregal z bratom in v jezi vr-
gel proti njemu bombo, ki se
je razpočila. Brat je bil takoj
mrtev.

Ali se ti noge pote?

"Res, pote se", odgovarjaš.
Ako želiš doseči hitro in stalno
za vroče, bolesterne, otekle, znoj-
ne noge, rabi Severov Prašek
za noge po navodu o porabi.
Navadna velikost stane 25c pri
vseh lekarnikih. Ako želiš, piši
po vzorec in priloži znamko za
2c. W. F. Severa Co., Cedar
Rapids, Iowa.

JOS. JARC

Slovenski javni notar.
6119 St. Clair Ave. N. E.
Izdeluje raznovrstna po-
oblastila, pobotnice, kupne
pogodbe, prošnje za opro-
stitev vojaških vaj i. t. d.

Angleščina in lepopisje
v kratkem času.

Pojasnila daje zastoj
Slovenska korespondenčna
šola.
Box 181 Station B.
CLEVELAND, OHIO.

A. J. BRADLEY,
Advokat.

Da nasvete v angleščini,
slovensčini, hrvaško in
nemščini.
1616 Williamson Bldg.
Cleveland, O.
Tel.: Bell Main 971.

POZOR!

V zalogi imamo lično vezane

PESMARICE

Glasbene Matice za štiri moške glasove. V tej pesma-
rici so priljubljene slovenske pesmi za kvartet ali oktet.

Cena samo \$1.00

s poštnino vred.

SLOV. BUKVARNA
6119 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

V KRATKEM IZIDE ZANIMIVA KNJIGA

"Krvava noč v Ljubljani"

Zgodovinska, narodna drama s petjem v štirih de-
janih. Povzeta iz ljubljane dogodkov dne 20. sept. '08.

"Najdeno srce"

Povest iz življenja ameriških Slovincov.

Cena 40c.

Cena za stari kraj s poštnino zkroni. Sprejemajo se ju-
di avstrijske znamke.

Naročila se sprejemajo takoj, sicer pri "Ameriki" 6119
St. Clair Ave., in Jakob Hočevar 863 E. 73 St.
Cleveland, Ohio.

PRVA IN NAJSTAREJŠA SLOVENSKA NOTAR-
SKA PISARNA V CLEVELANDU, O.

prej: Anton Kline in Frank Russ
sedaj: FRANK RUSS

6104 ST. CLAIR AVE., N. E.

Izvršujem vsa v notarski posel spadajoča dela,
delam raznovrstne prošnje v vojaških zadevah, iztirja-
vam dolgove tukaj in v stari domovini ter zavarujem
postopka in polhištvo proti ognju.

Za pravilno, točno in pošteno delovanje v notar-
sko stroko spadajočih opravil se jamči.

Pisarna je čeli dan in v večer od 9. ure odprta.
Ob nedeljah uradujem od 9. do 12. ure dopoldne.

FRANK RUSS, javni notar,
JOS. KOZEN, vodja pisarne.

Štev. 1005. — Garantirano tvrdko W. F. Severa Co. pod "Food and Drug Act"
dne 30. junija 1906.

Splošna Tonika.

Po kaki dolgotrajni bolezni pač ne najdete nobenega
zdravila, ki bi tako popolnoma ustrezalo raznovrstnim po-
trebam okrevančevim, kakor ustreza

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM.

Njegovi vplivi na kri so boljši, nego kateregakoli dru-
zega zdravila. Ta lek ustvarja nova rdeča telesa, dela
slast do jedi, povzroča splošno zdravje, ne moti prebave in
olajšava zabasnost. To je varna, zanesljiva, krepljena to-
nika. Cena 75 centov.

Pravi, da je to najboljšo zdravilo.

"Popolnoma pripravljen sem spricati, da je Se-
verov Življenski Balzam najboljšo zdravilo za že-
lodčni katar in zabasnost, ker se je izkazal zelo iz-
daten v obeh slučajih. Rabil sem poprej mnogo
drugih zdravil, ampak nobeno ni pomagalo, dokler
sem rabil Vašega Življenskega balzama. Iskre-
no ga lahko priporočam vsem, posebno tistim, ki
trdo delajo." Steve Kionka, Box 235, Lafayette, Colo.

Preutrujeni,

zdelani nevrastenik potrebuje
nečesa, kar mu ublaži živčevje
in uredi, nečesa, kar ga okrepi
in očvrsti.

Severov Nervoton

je zdravilo, ki mu koristi ko-
likor sploh mogoče. Za utruje-
ne možgane, slabe in zdelane
živce, nervozne glavoboli, du-
ševno potrtost, nespečnost, hi-
sterijo, živčne boleti, živčno
onemoglost itd., ga nima para.
\$1.00.

Hitro olajšbo

za vse bolečine, ki zahtevajo
vnanjega lečenja, kakor reuma-
tizem, nevralgija, griza, bol-
v kolku, vnetje prsnice, boleti v
boku ali hrbtu, hrbtina hromos-
ta, okorelost na vratu in skle-
pih, izvinjenje, otekline in te-
lesne bolečine, ti donese

Severovo Olje sv. Gotharda

rabljeno po navodu na stekleni-
ci. To je najboljšo vsestransko
mazilo za domačo rabo. Vsaka
modra mati naj bi imela stekle-
nico tega olja v svojem gospo-
dinstvu. Cena 50 centov.

Na prodaj pri vseh lekarnarjih. Ne sprejeti nadomestil. Zdravniški svet zastoj,
ZDRAVNIŠKI NASVET DAMO ZASTONJ.

W. F. SEVER CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

